
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מודלים דמוגרפיים - 53925

תאריך עדכון אחרון 28-02-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ברברה אוקן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: barbara.okun@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מטרת הקורס היא להכיר לתלמידים כלים מתמטיים להבנת תהליכי אוכלוסיה ולהציג בפניהם מודלים לניתוח נתונים דמוגרפיים. הנושאים המרכזים בקורס כוללים: בניית לוח תמותה קוהורטי; לוח תמותה תקופתי; משפטי ארגודיה חלשה וחזקה; הגדרת אוכלוסיות יציבות ותכונותיהן; לוחות תמותה לפי סיבות מוות; נושא ההטרוגניות בתמותה; מדדי פרון של נשים; מיקרו-דמוגרפיה; ומודלים סטטיסטיים לדמוגרפים.

נדון ביישומי המודלים בתחומים כגון פריון של נשים, נישואין, גירושין ותמותה. הקורס מיועד לתלמידים שלמדו קורסים בסיסים בהסתברות ובסטטיסטיקה

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להכיר לתלמידים כלים מתמטיים להבנת תהליכי אוכלוסיה ולהציג בפניהם מודלים לניתוח נתונים דמוגרפיים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- (1) לחשב שיעורים דמוגרפיים
- (2) לבנות ולנתח סוגים שונים של לוחות תמותה
- (3) לישם מוסגים של ארגודיה חלשה וחזקה לתהליכי אוכלוסיה
- (4) לנתח מבנים, מאפיינים ושינויים באוכלוסיות יציבות
- (5) לישם מודלים סטטיסטיים (כגון מודלים שך השרדות) לניתונים דמוגרפים

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, דיונים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מקורות מידע דמוגרפיים
גידול אוכלוסיה ומרכיביו
קוהורטות ותקופות
שיעורים והסתברויות

לוחות תמותה
לוח תמותה קוהורטי

לוח תמותה תקופתי

תאוריה של אוכלוסיות יציבות
ארגודיה חלשה
ארגודיה חזקה
הרכב גילים של אוכל' יציבות

מקורות לטעויות בניתונים דמוגרפים; טעויות בדוח על גיל

מודלים של לוחות תמותה ואוכל' יציבות

עוד על לוחות תמותה
לוחות תמותה לפי סיבות מוות
מתמטיקה ולוחות תמותה
הטרוגניות ולוחות תמותה

מדדי פרייון
חזרה על מדדים בסיסים
מודל של משתנים מתווכים של Bongaarts
אפקט העיתוי של ילודה על מדדים תקופתיים של פרייון

נושאים נבחרים בתוך מודלים סטטיסטיים דמוגרפים
מודלים של גורמי סיכון
רגרסיה לוגיסטית

חומר חובה לקריאה:

Sources of Demographic Data:

Carmichael, G. A. 2016. *Fundamentals of Demographic Analysis: Concepts, Measures, and Methods* Springer. Chapter 1, pp. 4-19.

Population Growth:

Wachter, K. 2014. *Essential Demographic Methods*. Harvard University Press Chapter 1, pp. 5-26.

Preston, S. and Y.C. Vierboom. 2021. "The Changing Age Distribution of the United States" *Population and Development Review*, 47(2):527-539.

Periods and Cohorts as Concepts: Wachter, K. 2014. *Essential Demographic Methods*. Harvard University Press Chapter 2, pp. 30-46.

Life Tables:

Weinstein, J. and V.K. Pillai. 2000. *Demography: The Science of Population*. Boston:

Allyn and Bacon. Chapter 9, "The Life Table: An Introduction" pp. 261-293.

Stable Population Theory:

Wachter, K. 2014. *Essential Demographic Methods* Cambridge, MA: Harvard University Press . Chapter 10, pp. 218-249.

Model Life Tables and Model Stable Populations:

Hinde, A. 1998. *Demographic Methods* London: Arnold. Chapter 14, "Applications of Stable Population Theory" pp. 176-189.

Measures of Fertility:

Wachter, K. 2014. *Essential Demographic Methods*. Cambridge, MA: Harvard University Press. Chapter 7, pp. 125-150

Bongaarts, John and Griffith Feeney, 1998, "On the Quantum and Tempo of Fertility", *Population and Development Review* 24(2):271-291.

van Imhoff, Evert and Nico Keilman, 2000, "On the Quantum and Tempo of Fertility: Comment", *Population and Development Review* 26(3):549-553.

Bongaarts, John and Griffith Feeney, 2000, "On the Quantum and Tempo of Fertility: Reply", *Population and Development Review* 26(3):560-564.

Goldstein, J. et al 2009. "The End of Lowest-low Fertility?". *Population and Development Review* 35(4):663-699.

Bongaarts, J. and Sobotka, T. 2012. "Demographic Explanations for the Recent Rise in European Fertility". *Population and Development Review* 38(1):83-120.

****Exact reading list is subject to change. In general, feel free to read chapters from the Carmichael and Wachter textbooks. Both are excellent references for these materials, and are available as e-books via the University library system.**

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 70 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 30 %

הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
במקרה שלא תתאפשר בחינה בכיתה תתקיים בחינת בית.